

Lag om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.;

SFS 2005:590

Utkom från trycket
den 5 juli 2005

utfärdad den 22 juni 2005.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² följande.

Lagens innehåll

1 § I denna lag finns bestämmelser som syftar till att ge Europeiska gemenskapernas kommission insyn i de finansiella förbindelserna mellan det allmänna och offentliga företag samt i vissa företags ekonomiska verksamhet.

Definitioner

2 § I denna lag betyder:

1. *Offentligt företag*: ett företag som det allmänna direkt eller indirekt har ett dominerande inflytande över på grund av ägarskap, finansiell medverkan eller de regler som gäller för företaget. Om inte annat följer av omständigheterna skall ett dominerande inflytande anses finnas om det allmänna direkt eller indirekt innehar mer än hälften av rösterna eller kapitalet i företaget eller har rätt att utse mer än hälften av personerna i företagets administrativa eller verkställande ledning eller i dess styrelse.

2. *Offentligt företag inom tillverkningsindustrin*: ett offentligt företag med en nettoomsättning som till minst hälften hänför sig till verksamhet som anges i Avdelning D: Tillverkning, i bilagan till rådets förordning (EEG) nr 3037/90 av den 9 oktober 1990 om statistisk näringsgrensindelning i Europeiska gemenskapen (Nace, rev. 1)³.

3. *Exklusiva rättigheter*: rättigheter som det allmänna genom lag eller annan författning eller något administrativt instrument beviljar ett företag och som ger företaget ensamrätt att bedriva viss verksamhet inom ett geografiskt område.

4. *Särskilda rättigheter*: rättigheter som det allmänna genom lag eller annan författning eller något administrativt instrument beviljar ett begränsat antal företag och som inom ett geografiskt område

¹ Prop. 2004/05:140, bet. 2004/05:NU16, rskr. 2004/05:297.

² Jfr kommissionens direktiv 80/723/EEG av den 25 juni 1980 om insyn i de finansiella förbindelserna mellan medlemsstater och offentliga företag samt i vissa företags ekonomiska verksamhet (EGT L 195, 29.7.1980, s. 35, Celex 31980L0723), senast ändrat genom kommissionens direktiv 2000/52/EG av den 26 juli 2000 (EGT L 193, 29.7.2000, s. 75, Celex 32000L0052).

³ EGT L 83, 3.4.1993, s. 1.

- a) begränsar antalet företag som har rätt att bedriva viss verksamhet till två eller flera,
- b) beviljar flera konkurrerande företag tillstånd att bedriva viss verksamhet, eller
- c) ger ett eller flera företag författningsmässiga fördelar som i betydande mån påverkar andra företags möjligheter att bedriva samma verksamhet på i allt väsentligt likvärdiga villkor.

Som särskilda rättigheter enligt första stycket 4 anses inte sådana rättigheter som beviljats enligt objektiva, proportionerliga och icke-diskriminerande kriterier.

Öppen redovisning av finansiella förbindelser

3 § Ett offentligt företag skall redovisa sina finansiella förbindelser med det allmänna så att det tydligt framgår vilka offentliga medel som företaget fått direkt eller indirekt, via andra offentliga företag eller finansiella institut, och hur medlen har använts (öppen redovisning).

Av den öppna redovisningen skall särskilt framgå finansiella förbindelser som avser kapitaltillskott, förlustbidrag, amorteringsfria eller på annat sätt förmånliga lån, gynnande genom avstående från vinst, fordran eller normal avkastning på offentliga medel samt ersättningar för ekonomiska ålägganden från det allmänna.

Redovisningsskyldigheten enligt första stycket omfattar inte det allmännas förbindelser med

- 1. företag som tillhandahåller tjänster som inte i nämnvärd omfattning kan påverka handeln med andra EES-länder,
- 2. företag som är kreditinstitut, när det gäller insättningar på normala affärsmässiga villkor, eller
- 3. företag med en nettoomsättning som för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren har understigit 40 miljoner euro eller, om företaget är ett kreditinstitut, en balansomslutning som vid vart och ett av de två senaste räkenskapsårens utgång har understigit 800 miljoner euro.

Separat redovisning av olika verksamheter

4 § En särskild ekonomisk redovisning (separat redovisning) skall för varje räkenskapsår upprättas för ett företag som har

- 1. beviljats exklusiva eller särskilda rättigheter, eller
 - 2. anförtratts att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse enligt artikel 86.2 i EG-fördraget och som fått offentligt stöd i någon form för detta,
- allt under förutsättning att företaget även bedriver annan ekonomisk verksamhet.

Redovisningsskyldigheten enligt första stycket gäller inte för

- a) företag som tillhandahåller tjänster som inte i nämnvärd omfattning kan påverka handeln med andra EES-länder,
- b) företag med en nettoomsättning som för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren har understigit 40 miljoner euro eller, om företaget är ett kreditinstitut, en balansomslutning som vid vart och ett av de två senaste räkenskapsårens utgång har understigit 800 miljoner euro,

c) företag enligt första stycket 2 som fått det offentliga stödet för en skäligen tidsperiod genom ett öppet, genomblickbart och icke-diskriminerande förfarande, eller

d) verksamheter som omfattas av särskilda bestämmelser om separat redovisning av motsvarande slag med EG-rättslig grund.

5 § I den separata redovisningen skall

1. organisationen och finansieringen av olika verksamheter beskrivas,
2. intäkter och kostnader i företagets verksamheter enligt 4 § första stycket 1 och 2 redovisas skilt från intäkter och kostnader i annan verksamhet, vilket skall göras på ett korrekt och konsekvent sätt enligt sakligt motiverade redovisningsprinciper, och
3. principerna och metoderna för beräkningen och fördelningen av intäkter och kostnader för olika verksamheter anges på ett tydligt och fullständigt sätt.

Händelser av ekonomisk art skall redovisas uppdelat på de olika verksamheter som skall redovisas åtskilda enligt första stycket 2.

Arkivering m.m.

6 § En öppen redovisning och en separat redovisning enligt 3 och 4 §§ som avser verksamhet som bedrivs inom en kommun eller ett landsting och som inte utgör räkenskapsinformation enligt lagen (1997:614) om kommunal redovisning skall arkiveras i enlighet med bestämmelserna om bevarande och arkivering m.m. i 2 kap. 10–13 §§ den lagen. Detsamma gäller uppgifter av betydelse för redovisningarna.

Sådana redovisningar och uppgifter som sägs i första stycket och som avser verksamhet som bedrivs av en fysisk eller juridisk person vilken omfattas av bokföringslagen (1999:1078) skall arkiveras i enlighet med bestämmelserna om arkivering m.m. i 7 kap. den lagen även om informationen inte utgör räkenskapsinformation i bokföringslagens mening.

I arkivlagen (1990:782) finns ytterligare bestämmelser om arkivering.

Revision

7 § Företagets revisor skall för varje räkenskapsår granska om en öppen redovisning och en separat redovisning för ett företag har fullgjorts i enlighet med bestämmelserna i denna lag och i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Revisorn skall utfärda ett särskilt intyg över granskningen. Intyget skall lämnas till stämman och styrelsen eller motsvarande lednings- och förvaltningsorgan på samma sätt och inom samma tid som föreskrivs för revisionsberättelsen enligt tillämplig revisionsförfattning för företaget.

Årlig rapportering för vissa offentliga tillverkningsföretag och holdingföretag

8 § Ett offentligt företag inom tillverkningsindustrin skall för varje räkenskapsår som nettoomsättningen överstiger 250 miljoner euro ge in bestyrkta kopior av följande handlingar till Konkurrensverket:

1. årsredovisningen,
2. varje koncernredovisning eller motsvarande sammanställd redovisning som företaget omfattas av,
3. revisionsberättelser som avser redovisningar enligt 1 och 2,
4. kallelse till och protokoll från stämma eller motsvarande sammanträde där redovisningar enligt 1 och 2 har behandlats, och
5. om det inte framgår av årsredovisningen, en särskild handling med upplysningar om
 - a) mottagna kapitaltillskott och alla väsentliga villkor för tillskotten,
 - b) lån och andra krediter som beviljats av det allmänna samt alla väsentliga villkor för krediterna,
 - c) garantier och andra säkerheter som ställts av det allmänna samt alla väsentliga villkor för säkerheterna,
 - d) utdelning och annan disposition av vinstmedel, samt
 - e) mottagna bidrag, befrielse från skulder och alla andra former av offentligt stöd.

Handlingarna skall ges in så snart det kan ske och senast inom sex månader efter det att företagets räkenskapsår avslutades.

Vad som föreskrivs i första och andra styckena gäller även ett holdingföretag som har ett eller flera offentliga företag inom tillverkningsindustrin som dotterföretag, om sådana dotterföretags sammanlagda nettoomsättning överstiger 250 miljoner euro.

Normgivningsbemyndigande

9 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. den öppna redovisningens och den separata redovisningens utformning och innehåll i olika företag, och
2. revisionen av den öppna redovisningen och den separata redovisningen enligt 7 §.

Regeringen får vidare meddela föreskrifter om att information från en öppen redovisning och en separat redovisning samt intyg enligt 7 § andra stycket skall ges in till en eller flera myndigheter.

Tillsyn m.m.

10 § Tillsynen över företags efterlevnad av denna lag och av föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen utövas av Konkurrensverket.

11 § Om det behövs för att Konkurrensverket skall kunna överlämna information till Europeiska gemenskapernas kommission eller i övrigt fullgöra sina uppgifter enligt denna lag, får verket ålägga

1. ett företag eller någon annan att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat,
2. ett företag att efterleva vad som föreskrivs i 3–8 §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

12 § Ett åläggande enligt 11 § gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

13 § Åtgärder enligt 11 § får inte avse en skriftlig handling

1. vars innehåll kan antas vara sådant att en advokat eller hans biträde inte får höras som vittne därom, och
2. som innehas av honom eller av den till förmån för vilken tystnadsplikten gäller.

14 § Vid ett åläggande enligt 11 § finns det inte någon skyldighet att röja företagshemligheter av teknisk natur.

15 § Ett åläggande enligt 11 § får förenas med vite. Talan om utdömande av vite som förelagts med stöd av denna lag förs vid tingsrätt av Konkurrensverket. Stockholms tingsrätt är alltid behörig att pröva en sådan talan.

16 § Beslut av Konkurrensverket om åläggande enligt 11 § får överklagas hos Marknadsdomstolen. Vid handläggningen i Marknadsdomstolen tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden. I fråga om rättegångskostnader skall dock gälla vad som föreskrivs i 31 kap. rättegångsbalken.

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2005.

2. Bestämmelserna i 3–8 §§ tillämpas första gången av företag för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 juli 2005.

På regeringens vägnar

GÖRAN PERSSON

THOMAS ÖSTROS
(Näringsdepartementet)

